

О. О. ХРАПЕНКО,

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації
судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного
університету «Одеська юридична академія»*

РЕФОРМУВАННЯ СУДОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ: КРОКИ НА ШЛЯХУ ДО ЕВРОІНТЕГРАЦІЇ

Праці відомого вченого, доктора юридичних наук, професора В. В. Долежана мають велику цінність для розвитку юридичної науки в Україні. Перелік наукових інтересів Валентина Володимировича є майже невичерпним. До них відносяться :

1. Проблеми конституційного и законодавчого регулювання судоустрою в Україні;
2. Актуальні питання щодо реформування прокуратури України;
3. Проблеми статусу суддів;
4. Зарубіжний досвід прокурорського нагляду;
5. Розвиток інституту адвокатури та ін.

Проблемам реформування судової системи України В. В. Долежан приділяє велику увагу в своїх наукових роботах. І кожен раз бачення професора щодо даної проблематики визиває цікавість його колег та учнів.

Судова система сьогодні переживає «нове народження». Трансформуються вже давно знайомі та звичні елементи системи. Кроки до реформування були намічені ще у 2015 році і знайшли своє віддзеркалення у Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015—2020 роки [1].

Цікавим є те, що термін «судова влада» не фігурує в назві розділу VIII Конституції України, [2, с. 5]. Її сутність розкривається лише через функції які виконує судова влада. Діючий Закон України «Про судоустрій і статус суддів» також не має даного визначення [2]. Науковцями вже давно виведено «певний алгоритм» щодо розуміння даних термінів. Судову владу ми сприймаємо як одну з гілок влади, правосуддя як функцію реалізації судової влади, а судову систему як сукупність всіх судів, як діють на території України.

Головним призначенням судової влади є розгляд конфліктів, які виникають протягом життя людини, при реалізації її порушених прав. Сутність судової системи — чітко, неупереджено, справедливо, із дотриманням необхідної процедури приймати законні рішення на всій території України. Саме для цього була запроваджена Стратегія реформування

судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015—2020 роки.

Проаналізувавши деякі кроки які вже пройшов законодавець щодо реформування судової системи на шляху до євроінтеграції можна зробити такі висновки:

1. З'явився новий Верховний суд. Шляхом нових тенденцій у відборі суддів, Верховний суд оновився та наповнився «свіжою кров'ю» в обличчях адвокатів та науковців, які стали новими суддями найвищого судового органу;

2. Запровадження Вищого суду з питань інтелектуальної власності та Вищого антикорупційного суду. Не зовсім зрозумілою є позиція законодавця щодо необхідності включення в назву цих судів терміну «Вищі», з урахуванням того що вони розглядатимуть окремі категорії справ як суди першої інстанції;

3. Поступове впровадження адвокатської монополії. Ця новела значно підвищує статус адвокатури та є запорукою покращення надання правничої допомоги.

4. Впровадження електронного судочинства. Сучасні підходи до здійснення судочинства повинні прискорити його здійснення та спростити процедуру доступу до правосуддя.

5. Обов'язковість досудового врегулювання спорів. Такий альтернативний метод по врегулюванню спорів допоможе зменшити навантаження на судову систему.

Наразі реформування судової системи триває, що неодмінно приведе до нових цікавих висновків видатних науковців нашої держави.

Список використаної літератури

1. *Про судоустрій і статус суддів* Верховна Рада України; Закон від 02.06.2016 № 1402-VIII [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>

2. *Про Стратегію реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015—2020 роки* Президент України; Указ, Стратегія від 20.05.2015 № 276/2015 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/276/2015>

3. Ківалов С. В., Полянський Ю. Є., Долежан В. В., Бакаянова Н. М., Свида О. Г. / Реформування судової влади та суміжних інститутів в Україні. — Стаття. — 2015 р. — С. 5—24. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/7350/Kivalov%20Pol%20Dol%20Bak%20Svid%20nauk%20pr17.pdf?sequence=1>